

АКАТИСТ ПРЕПОДОБНОМУЧЕНИКУ ЛУКИЈАНУ

15. / 28. октобар

Кондак 1.

Теби, изабраном Богослову Цркве, и неустрашивом страдалцу за Веру Хришћанску, молебни вапај узносимо, и Небеску помоћ од тебе тражимо, да нас избавиш од свих недаћа на путу спасења, како би могли да ти радосно кличемо: Радуј се, мучениче Лукијане, свештени слуго Првосвештеника Христа!

Икос 1.

Подражавајући Ангелима Божијим, који у неизмерној радости служе Господару васељене, и ти си, свети мучениче Лукијане, иако у телу, ангелски на Земљи служио Господу, Који је нас и нашега спасења ради снисходљиво обукао тело људско, поставши човек, не престајући да буде Бог. Ти си у Цркви Његовој, по савршеном Богоразуму којим си био обдарен, поправљао оно што јеретици учењем својим покушаше да искриве, и на крају због неустрашиве ревности и мученички страдао, и узишао у ангелски свет, као свој међу своје, слушајући од њих овакве похвале:

Радуј се, јер си се Ангелима уподобио!

Радуј се, јер си као Архангел благовестио Бога у свету!

Радуј се, јер си као Херувими служио Тајни Неба!

Радуј се, јер си као и Серафими стално прослављао Бога!

Радуј се, јер те Војске Небеске у збор свој радосно примише!

Радуј се, јер издржа страшне муке, као да бестелесан беше!

Радуј се, јер си свога Ангела чувара подвигом неизмерно обрадовао!

Радуј се, јер ти душа са Ангелима другује!

Радуј се, јер те прославља и Небо и Земља!

Радуј се, мучениче Лукијане, свештени слуго Првосвештеника Христа!

Кондак 2.

Ти, свети Лукијане, беше рођен од побожних и честитих родитеља у граду Самостату у Сирији, и од младости своје би учен да љубиш Бога и ближње, и непрестано гледаш ка свету који се само духовним очима види, где сва бића неућутно поју: Алилуја!

Икос 2.

А кад ти би двадесет година, свети Лукијане, Господ позва родитеље твоје да изађу пред лице Његово, и ти, оставши сироче, не би као онај богати младић из Еванђеља, већ несебично раздаде све имање своје сиромашнима, узе Крст свој и радосно пође за Господом Христом. А оне слуге Божије, које ти обуче, нахрани и напоји, благодарно ти клицаше као дародавцу своме:

Радуј се, јер од младости љубљаше Бога свим срцем својим!

Радуј се, јер си милосрдно љубио оне који сиротују на Земљи!

Радуј се, јер послуша реч Господњу и све раздаде сиромасима!

Радуј се, јер благодат Духа Светога испуни биће твоје!

Радуј се, јер те ништа више није могло раставити од љубави Христове!

Радуј се, јер си земаљским благом мудро купио благо Небеско!

Радуј се, јер си се обогатио истином Божанског знања!
Радуј се, јер си дом врлина постао!
Радуј се, јер успомена твоја кроз векове светло сија!
Радуј се, мучениче Лукијане, свештени слуго Првосвештеника Христа!

Кондак 3.

Желећи да душу своју испуниш Божанским врлинама, ти се, свети Лукијане, упути у град Едесу, где се предаде великом исповеднику Макарију на духовно руковођење, и уз помоћ његову испуњаваше се благодаћу Божијом све више и више, са љубављу певајући химну Неба: Алилуја!

Икос 3.

А свети старац, видећи у теби, свети Лукијане, орган Божије премудрости, даде ти да се поучаваш Светом Писму, како би пијући Воду Бесмртности, и ти могао да точиш из уста својих Воду Живу од које се не жедни, свима онима које ти Бог буде послао да им будеш наставник на путу спасења. Зато прими од нас овакве похвале:

Радуј се, чисти сасуде Божије Премудрости!
Радуј се, јер се светлост Еванђеља Христовог у теби настанила!
Радуј се, реко Богословља, која извире из Самога Господа Христа!
Радуј се, јер си верне утврдио у истинитом Богопознању!
Радуј се, јер си неверне обогатио вером и истином!
Радуј се, јер си са вечних извора заграбио воду бесмртности!
Радуј се, јер си душу осветио савршеним врлинама!
Радуј се, јер угледајући се на твој подвиг, многи постадоше исповедници Христови!
Радуј се, јер имаш слободу пред Господом да се молиш за нас грешне!
Радуј се, мучениче Лукијане, свештени слуго Првосвештеника Христа!

Кондак 4.

Али знајући да је човек биће које је грех поробио, и да безбројне страсти невидљиво владају његовом душом и телом, ти се, свети Лукијане, строгим подвижничким животом упусти у тешку борбу са старим човеком својим. Обилно помаган благодаћу Божијом, ти си растао из силе у силу, и благодарно појао: Алилуја!

Икос 4.

У подвижничком животу свом, свети Лукијане, све телесно си свео на најмању меру. Вина никада ниси пио, јео си само једанпут дневно, и то суви хлеб са водом, а каткада ниси ништа јео по целу недељу, угледајући се на велике испоснике Христове. А Бог те је због таквог подвига удостојио великог дара суза, којима се желео да се удостојиш блаженстава Небеског. Дивећи се великом подвигу твоме, ми, отежани од лењости и греха, овако ти говоримо:

Радуј се, јер си великим подвижницима Цркве постао подобан!
Радуј се, јер си крв и зној пролио у борби са сатаном!
Радуј се, јер си ватру тела угасио строгим постом и молитвом!
Радуј се, јер си потоке суза пролио оплакујући грехе своје!
Радуј се, јер си бдењем сахранио страсти душе и тела!

Радуј се, јер си постао земаљски Ангео!
Радуј се, јер си душу сачувао у чистоти!
Радуј се, јер си Закон Божији проповедао!
Радуј се, јер си апостолским трудом обраћао безаконике Христу Богу!
Радуј се, мучениче Лукијане, свештени слуго Првосвештеника Христа!

Кондак 5.

Умртвивши страсти и испуњен Божанском мудрошћу, свети Лукијане, ти си благовестио речи Светога Писма, неуморно ходећи међу Јеврејима, говорећи им са радошћу истину да Исус из Назарета заиста јесте Христос, Помазаник Божији, Спаситељ света, Коме Једином треба певати: Алилуја!

Икос 5.

Видећи превелике врлине твоје и љубав према Богу, оци Цркве призваше и тебе, свети Лукијане, да, као достојан, постанеш свештенослужитељ у Антиохији. Поставши оно што највише човек може да постане у овоме свету, приносилац Бескрвне Жртве у Светој Евхаристији, ти као Ангео предстојаше Светом Престолу и мољаше се усрдно за стадо које ти је Бог подарио. А ми, изгубљене овце стада Христовог, желећи да се вратимо Њему, кроз молитву теби, овако ти кличемо:

Радуј се, јер си сву љубав бића свога ка Господу Христу усмерио!
Радуј се, јер си благодат Духа Светога рукоположењем на главу своју примио!
Радуј се, јер си и Ангеле превазишао, јер они не служе Светом Жртвенику!
Радуј се, јер си сазнавши Тајну Неба да је Бог Човек постао, желео да је свима откријеш!
Радуј се, јер си за сваку од Бога ти поверену душу усрдно бринуо!
Радуј се, јер си храбро изобличио јелинско учење!
Радуј се, јер нам точиш Божанска исцељења душе и тела!
Радуј се, јер си гладне Небеске истине, хлебом Христове премудрости нахранио!
Радуј се, јер си храбро учио да се једино Господу Христу треба клањати!
Радуј се, мучениче Лукијане, свештени слуго Првосвештеника Христа!

Кондак 6.

Желећи да знање и врлине своје пренесеш и на млађе, ти, свети Лукијане, основа школу у којој сабра мноштво ученика. Ту си им као добри отац пружао две мудрости, и Богословску и духовну, јер си их поред разумевања Светога Писма, учио да се вежбају и у врлинама, и да непрестано славе Бога на небесима песмом: Алилуја!

Икос 6.

Тада ти написа и многе поучне књиге, и као од неког рукодеља, ти си се од тога издржавао и помагао сиротињу. Будући просвећен Духом Светим, ти си, свети Лукијане, све оно што јеретици дOMETнуше у Свето Писмо као кривоверје, исправио, и тако нам оставио чисто и истинито Еванђеље Господа Исуса Христа. А благодат Божија је толико изобиловала на теби, да када си ишао градом, за неке си био видљив, а за неке невидљив. Удивљени због величине твоје, и ми, мали и ништавни, овако те величамо:

Радуј се, јер си постао подобан великим Богословима Цркве!
Радуј се, јер си, стекавши врлине, постао учитељ врлина!

Радуј се, јер си свештене догмате Цркве благовестио!
Радуј се, јер си очистио јеретичку плеву из Светог Писма!
Радуј се, јер си просветио народе учењем својим!
Радуј се, јер си ка познању Господа Христа многе привео!
Радуј се, јер си благодаћу и силом духовном био испуњен!
Радуј се, јер си грешне из дубине ада узвео на Небеске висине!
Радуј се, јер си као и свети Апостоли људске душе васељеном ловио!
Радуј се, мучениче Лукијане, свештени слуго Првосвештеника Христа!

Кондак 7.

За велику славу твоју, свети Лукијане, и чудесне подвиге твоје, чу и злочестиви римски цар Максимијан, који заповеди велико гоњење Хришћана у источним крајевима царства свога, желећи да искорени Свету Веру Хришћанску, и да се више никада не чује умилно појање: Алилуја!

Икос 7.

Тада цар нареди да и тебе ухвате, свети Лукијане, и изведу на мучење. Али ти се сакри, бојећи се да не поклекнеш у мукама. Међутим, неки јеретици који су одавно завидели великој слави твојој, потказаше царевим посланицима где се налазиш, и ти би пронађен, па видећи у томе Божију вољу, са радошћу пође у Никомидију, где је требало да буде суђење. Зато те величамо овако:

Радуј се, велики стубе Цркве Христове!
Радуј се, јер за веру и мудрост твоју сазнаде васељена!
Радуј се, славо исповедника!
Радуј се, снаго мученика!
Радуј се, надо очајника!
Радуј се, светлости грешника!
Радуј се, утехо покајника!
Раду се, утврђење и прибежиште безнадежних!
Радуј се, храбри и Богоносни свештеномучениче!
Радуј се, мучениче Лукијане, свештени слуго Првосвештеника Христа!

Кондак 8.

Када наиђосте до Кападокије, ти, свети Лукијане, угледа неке војнике који се од страха због мучења одрекоше Господа Христа, па, сажаливши се на њих, стаде их умудривати да трпељиво подносе мучења, и да и за Небеског Цара поднесу жртву, као што су то чинили за земаљског. А они, укрепљени мудрим речима твојим, испунише се мужевном храброшћу, и са радошћу страдаше за Цара над царевима, појући: Алилуја!

Икос 8.

Када би доведен пред цара Максимијана, он чувши да ти имаш веома велику моћ да свакога коме причаш о Господу Христу, убедиш да постане и сам Хришћанин, нареди да између вас ставе завесу, како не би и њега обратио Господу своме. И он ти стаде нудити славу и богатства овога света, само да се одрекнеш имена Христовог, али ти, свети Лукијане, са смехом одбаци лукаве речи његове, знајући да сем Господа под овим небом нема ничег светлијег, лепшег и спасоноснијег. Зато ти кличемо овако:

Радуј се, храбри исповедниче Вере Хришћанске!
Радуј се, јер си многе пале на подвиг мучеништва обратио!
Радуј се, јер си као храбри војник Христов пред цара стао!
Радуј се, јер се је вере твоје у Цара Небеског и цар земаљски бојао!
Радуј се, јер си ласкања и понуде његове храбро одбацио!
Радуј се, јер си величанствено прошао пучином живота!
Радуј се, јер си храбро испио чашу мучеништва!
Радуј се, јер си војске ђавола мучеништвом посрамио!
Радуј се, јер си свету засијао светлошћу Небеском!
Радуј се, мучениче Лукијане, свештени слуго Првосвештеника Христа!

Кондак 9.

Видећи цар да те ласкама не може одвратити од Господа Христа, он ти поче претити невиђеним мукама. И тада нареди да те баце у тамницу и да те ставе на тешке муке, како би, као и многи пре тебе, који не могаше да издрже мучења, издао Господа. А ти, испуњен Духом Светим, радоваше се што ћеш бити удостојен мучеништва, и појаше смело: Алилуја!

Икос 9.

Ко од земних, па и Небеских житеља, може да искаже речима све муке које ти преживе у слабом, а храбром телу, свети мучениче Лукијане. Грозни мучитељи те везаше у окове, тукоше оштрим камењем, и данима те морише глађу и жеђу. А ти све то јуначки издржаваше, доводећи мучитеље до лудила, што ни у највећим мукама не желиш да се одрекнеш Господа Христа. Зато чуј од нас овакве похвале:

Радуј се, неустрашиви мучениче за име Христово!
Радуј се, јер те је Божија благодат крепила у тешким мукама!
Радуј се, јер се у крви твојој сатана потопио!
Радуј се, јер су Ангели целили ране твоје!
Радуј се, јер данима ниси ништа јео ни пио у тамници, Господа ради!
Радуј се, јер си кроз страдање достигао савршенство!
Радуј се, јер си се одрекао тела ради Господа Христа!
Радуј се, јер си и у највећим мукама славио Господа!
Радуј се, јер си се у Божије дворе славно преселио!
Радуј се, мучениче Лукијане, свештени слуго Првосвештеника Христа!

Кондак 10.

У избежумљености својој и бесу мучитељи решише да те баце на још веће муке, свети Лукијане, па ти све удове истргоше из зглобова, мислећи да ће те неописани болови натерати да се одрекнеш Господа Христа. А онда те полегоше на оштре комаде разбијених црепова, где ти четрнаест дана храбро лежаше, и певаше са Ангелима који те у мукама снажише: Алилуја!

Икос 10.

А када дође празник Светог Богојављења, ти, свети мучениче Лукијане, зажеле да се са осталим Хришћанима, који беху са тобом у тамници, причестиш Светим Тајнама Христовим. И ти се помоли Богу да вам испуни ту жељу. А Предобри Бог

удеси, те се неки људи кришом од стражара сабраше у тамницу код тебе, доневши хлеб и вино, али не знајући каква ће тајна и какво чудо да се догоди пред њима. Зато ти кличемо овако:

Радуј се, верни слуго Господњи!
Радуј се, јер си идолски храм молитвом срушио!
Радуј се, јер си Христу Господу све удове своје подарио!
Радуј се, јер си храбро све муке поднео!
Радуј се, јер си у мукама као у огњу позлатио душу своју!
Радуј се, јер си лежећи у тамници, крепио маловерне да издрже муке!
Радуј се, јер у вечности са Ангелима непрестано славиш Бога!
Радуј се, јер у хору мученика као светла свећа сијаш!
Радуј се, јер си на Небесима добио плату за трудове своје!
Радуј се, мучениче Лукијане, свештени слуго Првосвештеника Христа!

Кондак 11.

Тада ти, свети мучениче Лукијане, лежећи на оштром црепу, рече ученицима и осталим Хришћанима да се одслужи Света Литургија. Будите ми ви црква, јер је Богу милија жива црква, него зидана од камена или дрвета. “Али немамо Светог Престола” - одговорише они. На то им ти рече: “Нека моје груди буду Свети Престо” - нашта се сви задивише и са сузама умиљења запеваше: Алилуја!

Икос 11.

И тада болно тело твоје, свети мучениче Лукијане, баш као и тело Жртвованог Господа на Голготи, које се насликано приказује на Светим Антиминсима, би Жртвени Престо, на коме се сврши највећа и најчудеснија Тајна и Неба и Земље. На телу твоје принесени хлеб постаде Христово Тело и на крви твојој принесено вино постаде Христова Крв, са којим се ви причестисте, сјединивши се са Самим Господом, Које заблагодариште на тако великом Дару. А ми, неми од чуда и премудрости Божије, што све тако дивно устројава, овако ти благодаримо:

Радуј се, живи престоле Божији!
Радуј се, јер си Свету Литургију на грудима својим одслужио!
Радуј се, јер се и Ангели задивише томе величанственом чину!
Радуј се, јер сами Херувими тада певаше Херувимску песму!
Радуј се, јер и Серафими запеваше Свјат, Свјат, Свјат, Господ Саваот!
Радуј се, јер цело Небо тада би тако близу Земљи!
Радуј се, јер си Небеском храном пред смрт нахраћен!
Радуј се, јер си ради будућег живота храбро поднео све муке!
Радуј се, јер си као приносилац Бескрвне Жртве, на крају и себе на жртву принео!
Радуј се, мучениче Лукијане, свештени слуго Првосвештеника Христа!

Кондак 12.

Сутрадан цар посла слуге да виде јеси ли још жив, свети мучениче Лукијане. А ти када их угледа како улазе на тамничка врата, три пута гласно узвикну: Хришћанин сам! - и са тим речима радосно предаде дух свој у руке Христа Бога, а све војске Ангела које те окруживаху, умилно запеваше: Алилуја!

Икос 12.

Сазнавши да си умро, цар нареди да ти тело баце на морску пучину, везавши камен за њега, и оно би тридесет дана у мору. Тада се ти, свети мучениче Лукијане, јави ученику свом Гликерију, и рече му да дође на морску обалу по тело твоје и да га сахране. И дошавши на обалу, они угледаше како делфини на леђима својим носе свето тело твоје и полагају на обалу. Тада га верни са радошћу узеше и часно сахранише. Зато прими од нас овакве похвале:

Радуј се, јер велегласно пред смрт изјави да си Хришћанин!

Радуј се, јер си моштима био у утроби мора као Јона у утроби кита!

Радуј се, јер Онај Који избави Јону из утробе кита, и мошти твоје поврати земљи!

Радуј се, јер те и бесловесни делфини прославише!

Радуј се, јер гроб са светим моштима твојим исцељења излива!

Радуј се, јер нас света успомена твоја крепи на путу спасења!

Радуј се, јер свето име твоје и данас монаси носе!

Радуј се, недремљиви чувару оних који те молитвено призивају!

Радуј се, радости Неба и Земље!

Радуј се, мучениче Лукијане, свештени слуго Првосвештеника Христа!

Кондак 13.

О свети мучениче Лукијане, Богомудро перо Господње и храбри исповедниче Вере Хришћанске, не одврати лице своје од нас грешних, него се помоли Богу да нас исцели од свих страсти, како би једном, очишћени, обожени и преображени, изашли слободно пред Њега, и са радошћу запевали: Алилуја!

МОЛИТВА

О, свештеномучениче Лукијане, Небески житељу и земаљски светитељу! Могу ли наше речи којима те призивамо, да се претворе у молитву, ако у нама нема ничег доброг? Да ли и ти осећаш да те само уснама призивамо, а срце ћути? Или можда чим чујеш име своје са наших усана, ти нам невидљиво долазиш у помоћ, па макар те и не молили одистински. А ако си ту, ако чујеш ове речи наше, ти нам помози да се разгори вера у нама, да се ми сами разгоримо за Божанско, не би ли макар стали на стазу спасења. Јер заиста, Царство Божије није ван човека, него у њему, ако га задобије. О, помози нам, свети Лукијане, да отопимо лед око срца свога топлотом благодати Божије, како би све змије које су се настаниле у њему изгореле у огњу Божанском.

Ти си заиста савршен живот проживео на Земљи. Подвигом молитве и поста очистио си и душу и тело од свакога греха, и онда си неустрашиво предао тело на мучење. Зато ти сигурно знаш како треба да нам помогнеш, иако ми то не знамо. И ако већ не можемо да будемо подвижници као ти, ако већ не можемо да будемо мученици као ти, помози нам да бар будемо истински Хришћани. Помози нам да победимо себе и зло које је у нама, да ову нашу бљутавост и лицемерје изагнамо из себе, и да кренемо од почетка. Али истинског почетка.

Господ је рекао да каквим судом судимо, онаквим ће се и нама судити. Тешко нама. Па ми нашим отровним језиком сваки дан судећи другима, себе на паклене муке осуђујемо. Господ је још рекао да не живи човек само о хлебу, него о свакој речи која излази из уста Његових. А ми би само хлеба и свега другог преко хлеба, а речи

Господње пролазе мимо нас као да смо глуви. Господ је рекао да љубимо и Њега и ближње, а ми, нити љубимо Њега, нити ближње, а чинећи тако, не љубимо ни себе.

О, тешко нама, чему да се надамо после овога живота. Зато нам притекни у помоћ, свети мучениче Лукијане, и поведи нас, молитвама својим, сигурном стазом спасења. И нека више не гледамо друге, него нека само оплакујемо саме себе и сва зла која смо починили. И нека прво иштемо Царства Небеског, како Господ рече, а свега другог ће нам Он већ сигурно дати. И нека почнемо да учимо да љубимо прво Њега, и највише Њега, а онда и ближње, па ћемо онда љубити и себе саме. И ако тако до краја живота будемо чинили, ако се смиримо пред величанством Божијим, и смерно приклонимо главу пред Њим, можда ће се и смилovati на нас, и увести нас у дворе Своје, где и ти, свети мучениче Лукијане одавно обитаваш, и где све душе и све војске Небеске, славе Свето Име Његово, Оца и Сина и Светога Духа, и сада и увек и у векове векова. Амин.

Акатист написао: Мирко И. Нанић